

FRYSKE SISWIZEN

Friese spreekwoorden met Nederlandse betekenis

Yn 'e griene maitiid komme.

Het gemakkelijk krijgen.

Yn behâlden haven komme.

Veilig thuiskomen.

Der komt in skip mei soere apels oan.

Er komt een zware bui aan.

Gjin einfûgel is sa wyt of der sit wol in swart fearke oan.

Overal mankeert wel iets aan.

It kin in master misse, mar in broddeler gauwer.

Iedereen kan fouten maken, maar de één gemakkelijker dan de ander.

Hy hat faker mei it wetter foar de dokter west.

Hij heeft ergens ervaring mee opgedaan.

Men kin de eagen net yn 'e bûse stekke.

Wil je iets geheim houden, dan moet je ervoor zorgen dat niemand het ziet.

Elk set syn fûken te wetter.

Ieder probeert winst te behalen.

Men jout gjin kij mei hoarnen wei.

Het kostbaarste houdt men zelf.

It is de boer allikefolle oft de ko skyt of de bolle.

Het is de boer om het even waar het voordeel vandaan komt.

Men moat gjin gers ûnder jins fuotten waakse litte.

Men moet actief blijven.

De baarch skeare.

Zinloos werk doen.

Mei de hinnen op 'e matte gean.

Vroeg naar bed gaan.

Fan in ko in keal meitsje.

Geen voordeel behalen waar het wel wordt verwacht.

Men fangt mear miggen mei sjerp as mei jittik.

Men kan met vriendelijkheid meer gedaan krijgen dan met harde woorden.

Op 'e gouden kaaie wolle alle slotten draaie.

Voor geld krijgt men alles gedaan.

Dêr't de húsfrou sunich is, groeit it spek oan 'e balke.

Met een zuinige huisvrouw floreert het gezin.

De gûnen waakse jin net op 'e rêch.

Het geld groeit een mens niet op de rug.

Men lient jins freon, men moannet jins fijân.

Geld lenen aan vrienden draait vaak op ruzie uit.

Better te bodzjen as te skoaien.

Het is beter dat men zijn brood met arbeid verdient dan met bedelen.

Hoe hurder it reint, hoe hurder it eint.

Hoe harder het regent, des te eerder houdt het op.

Foar de wyn is elk in hurdrider.

Zit alles mee, dan kan iedereen wel vooruitkomen.

Tsjerke en toer moatte midden yn it doarp bliuwe.

Het moet zo geregeld worden dat ieder tevreden is; een zaak niet overdrijven.

Dy't net âld wêze wol, moat him jong hingje litte.

Men ontkomt niet aan de ouderdom.

Swiersettigens jout grize hierren.

Pessimisme geeft grijze haren.

As de boer gjin oalje hat, dan pisset er yn 'e lampe.

Men moet in tijden van nood een oplossing zoeken.

De earmtakke net yn 'e bûse krije kinne.

Niet het onmogelijke kunnen.

It is better de holle te tútsjen as it gat.

Je kunt beter met de baas spreken dan met de knecht.

Leagens hawwe koarte skonkjes.

Met leugens kom je niet ver.

As de wyn omrint, moat men de mole kruie.

Bij veranderende omstandigheden moet men andere maatregelen nemen.

Foar de kofje net eamelje.

Voor de koffie niet zeuren.

It goud moat skomje, de bôle kromje.

Een ander laten delen in voorspoed.

Mei in knikje yn 'e skoat sile.

Genoeg geld hebben voor een goed leven.

Mei kliemen en kleien is neat te bedijen.

Met klagen en steunen is niets te winnen.

Dy't huning ha wol, moat it stekken fan 'e bijen fele kinne.

Als je aan iets goeds of moois wilt komen, moet je daar wat voor overhebben.

Men kin better mei de waarme hân jaan as mei de kâlde.

Men kan beter bij leven iets schenken dan na de dood.

In oar it gat liene en sels troch de ribben skite.

Iets uitlenen en daardoor jezelf moeten behelpen.

It is altyd fet yn in oar syn skûtel.

Men meent altijd dat een ander het beter heeft.

Finsters yn it seil, dat jout gjin treil.

Wie met gaten in de kleren loopt, die heeft geen aanzien.

In lyk man is in ryk man.

Zonder schulden ben je rijk.

It is mei sizzen net te dwaan.
Met praten alleen bereik je niets.

Slim wurk om in aai te skearen.
Men kan geen veren plukken van een kikker.

Dêr is in aap te fangen.
Daar is voordeel te halen.

It jild wurdt dêr by amerfollen ta de doar yn smiten.
Daar wordt veel geld gewonnen.

It wurdt dy âld net frege, wat klean ast jong droegen hast.
Met de levensstrijd die men heeft gehad, houdt een ander geen rekening.

Dy't it langst libbet, hat alles.
Wie het langst leeft, valt alles toe.

Better in kwea advokaat as in sljochte dokter.
Beter geld te verliezen aan een advocaat, dan het leven te verliezen.

In lytse baas is better as in grutfeint.
Je kunt beter een kleine zelfstandige zijn dan een knecht.

Men moet de bakker en de slachter te freon hâlde.
Men moet door goed te eten zorgen dat men gezond blijft.

De bakker leit de moaiste bôlen foar 't finster.
Een zaak waar men belang bij heeft, wordt zo gunstig mogelijk voorgesteld.

Men kin better ûnder in twinterbolle sitte as ûnder in notaris.
Een hypotheek kan een zware last zijn.

Foar it bidden yn it brea bite.
Voor het huwelijk gemeenschap hebben.

As men oer de duvel praat, is er ornaris tichteby.
Als men over iemand spreekt, die precies op dat moment binnenkomt.

Fan ivichheid oant amen duorje.
Erg lang duren.

De koster by de prúk hawwe.
Een gevatte opmerking maken.

Wat heger hert, wat leger siel.
Hoogmoed is het kenmerk van een dwaas.

Better de pij as de wierheid ferbaarnd.

Beter de bijzaken overboord, dan de kern.

Hja binne broek en baitsje.

Ze kunnen heel goed met elkaar overweg.

In oar it himd jaan en sels neaken gean.

Iemand anders geld geven en vervolgens zelf niets meer hebben.

As men it mei de hoed fertsjinje kin, moat men gjin pet opsette.

Wie het als heer kan verdienen, moet geen arbeider worden.

As de leafde yn it spul is, is gjin sleat te breed en gjin hikke te heech.

Liefde overwint alles.

Better de búk te barsten as de brij bedoarn.

Men moet zijn portie opeten.

It each fan 'e master makket it hoars fet.

Het is belangrijk dat de baas toezicht houdt op het werk dat moet worden gedaan.

It each sjocht fan him ôf.

Men kijkt nooit kritisch naar zichzelf.

Lytse potten hawwe ek earen.

Kinderen horen en onthouden meer dan men denkt.

Stek de fuotten net fierder as de tekkens lang binne.

Niet te grote stappen maken.

Dy't op syn eigen fuotten gean kin, hoecht gjin kroadersjild te jaan.

Wie voor zichzelf kan zorgen, hoeft niemand te vriend te houden.

It giet net hân foar foet.

Het gaat niet zoals het moet.

Op in hier kin men gjin hûndert pûn weage.

Men kan geen drukte maken om een kleinigheid.

Dy't glêd oer de hûd is, frezet de roskaam net.

Wie een rein geweten heeft, hoeft niets te vrezen.

Dy't seit wat er wyt en spuit wat er yt, hâldt neat yn't liif.

Men moet niet alles zeggen wat men weet.

It binne sterke skonken dy't de wielde drage kinne.

Men moet sterk zijn om de weelde te kunnen dragen.

It libben jout net allinnich rys mei rezinen, mar ek wolris grôt mei krôde.

Het leven geeft niet alleen geluk, maar ook wel tegenslag.

Oan it waaien fan de flagge te sjen is it nochal wiet.

Als men hen op het uiterlijk beoordeelt, stellen ze nogal wat voor.

Noarderstof dêr komt moai waar op.

Na motregen uit het noorden volgt mooi weer.

Seefûgels op it grien, makket it waar gemien.

Meeuwen op het groen, geeft slecht weer.

In apeltsje yn 't strie.

Geld voor in tijden van nood.

Men fangt gjin walfisken yn 'e beammen.

Grootspraak stelt niks voor.

Alde beammen moatte net te fier snoeid wurde.

De levensomstandigheden van oude mensen teveel veranderen is in hun nadeel.

As it beane om 'e kant wurdt, fijoct de leafde ta 't finster út.

Als er armoede komt, krijgen man en vrouw dikwijls ruzie.

In libben as smoarge beane hawwe.

Een lekker lui leventje hebben.

De koal en de geit sparje wolle.

Beide partijen willen ontzien.

It stiet him sa linich as in baarch it fioelespyljen.

Het gaan hetm erg onhandig af.

Dy't in bolle keapje wol, moat earst de mem melke.

Je moet niet iets kopen zonder het gezien te hebben.

Dy't him as hûn ferhiert, moat ek bonken frette.

Wie zich onderdanig gedraagt, wordt ook zo behandeld.

Wat mear men de kat streaket, wat heger as er de sturt stekt.

Hoe meer men iemand vliet, hoe eigenwijzer iemand wordt.

In ko kin wol in hazze fange, as er der mar op wâdet.

Als 't geluk dient, dan gebeuren de onmogelijkste dingen.

Smoarge kij moat men mei rizen biezems ôffeie.

Tegen veel vuiligheid moet men geen halve maatregelen treffen.

As de ko deunsk is, sjocht se it hier fan 'e bolle net oan.
Wie iets begeert, is niet al te kieskeurig.

Kijk voor meer informatie over de Friese taal op:

[friesland.nl/frysk](https://www.friesland.nl/frysk)